

अनुक्रमणिका

पृष्ठे

प्रकरण पहिले :	संशोधनाची गरज व महत्व	1 - 18
	संशोधनाची गरज	
	संशोधनाचे महत्व	
	संशोधनाचे शीर्षक	
	संशोधनाची उद्दिष्टे	
	संशोधनाची गृहीतके	
	संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा	
	संशोधनात वापरलेल्या संज्ञांचा अर्थ	
	संबंधित संशोधन साहित्याचा अभ्यास	
प्रकरण दुसरे :	परिणामकारक शास्त्र अध्यापन व दृक् साधनांची पार्श्वभूमी	19 - 42
	परिणामकारक शास्त्र अध्यापनाचे महत्व	
	भारतातील दृक्-श्राव्य शिक्षणाचा इतिहास व विकास	
	दृक्-श्राव्य शिक्षण साहित्याचे वर्गीकरण	
	दृक् साधने	
	दृक् साहित्याचे शिक्षणातील महत्व	
	घटकानुसार दृक् साहित्याच्या वापराची आवश्यकता	
	उपलब्ध दृक् साहित्य	
प्रकरण तिसरे :	संशोधनाची कार्यपद्धती	43 - 58
	प्रास्ताविक	
	सर्वेक्षण पद्धती	
	संशोधनाची साधने	
	नमुना निवड	
	प्रतिसादकांचे प्रमाण	

	पृष्ठे
प्रकरण चौथे : संकलित माहितीचे पृथःकरण व विशदीकरण	59 - 133
प्रास्ताविक	
शिक्षकांकडून प्रश्नावलीद्वारे मिळालेल्या माहितीचे पृथःकरण	
व विशदीकरण	
मुख्याध्यापकांकडून मुलाखतीद्वारे मिळालेल्या माहितीचे पृथःकरण	
व विशदीकरण	
शिक्षकांकडून मुलाखतीद्वारे मिळालेल्या माहितीचे पृथःकरण	
व विशदीकरण	
विद्यार्थ्यांकडून मुलाखतीद्वारे मिळालेल्या माहितीचे पृथःकरण	
व विशदीकरण	
प्रकरण पाचवे : सारांश, निष्कर्ष व शिफारशी	134 - 147
संशोधनाचा प्रकरणानुसार सारांश	
निष्कर्ष	
शिफारशी	
भावी संशोधनाची क्षेत्रे	
संदर्भसूची	148 - 150
परिशिष्ट अ	शालाप्रमुखांसाठी विनंतीपत्र
परिशिष्ट ब	प्रश्नावली (शिक्षक)
परिशिष्ट क	मुलाखत मार्गदर्शिका (विद्यार्थी)
परिशिष्ट ड	मुलाखत मार्गदर्शिका (शिक्षक)
परिशिष्ट इ	मुलाखत मार्गदर्शिका (मुख्याध्यापक)
परिशिष्ट फ	कोरेगाव तालुक्यातील अनुदानित शाळांची यादी
परिशिष्ट ग	प्रश्नावली प्रतिसादक यादी

सारणी सूची

अ.नं.	प्रकरण	सारणी	सारणीचे स्वरूप	पृष्ठ क्र.
1.	प्रकरण तिसरे	1	प्रश्नावली प्रतिसादकांचे प्रमाण	56
2.	प्रकरण तिसरे	2	प्रतिसादक शाळांचे प्रमाण	56
3.	प्रकरण चौथे	3	शिक्षकांची शैक्षणिक पात्रता	60
4.	प्रकरण चौथे	4	इयत्ता आठवी जीवशास्त्र अध्यापनाचा अनुभव	62
5.	प्रकरण चौथे	5	एकूण अध्यापन अनुभव	63
6.	प्रकरण चौथे	6	विषयवार पदवीधर शिक्षक संख्या	64
7.	"	7	बी. एडला जैविकशास्त्र व सामान्यविज्ञान अध्यापन पद्धती असणा-या शिक्षकांची संख्या	66
8.	"	8	प्रतिकृतींची उपलब्धता	68
9.	"	9	प्रतिकृतींच्या संख्येनुसार शाळांचे प्रमाण	70
10.	"	10	नमुन्यांची उपलब्धता	73
11.	"	11	नमुन्यांच्या संख्येनुसार शाळांचे प्रमाण	75
12.	"	12	काचपट्टीची उपलब्धता	77
13.	"	13	काचपट्टीच्या संख्येनुसार शाळांचे प्रमाण	78
14.	"	14	छापील तक्त्यांची उपलब्धता	80
15.	"	15	सूक्ष्मदर्शीच्या संख्येनुसार शाळांचे प्रमाण	82
16.	"	16	स्वतः तक्ते तयार करणारे शिक्षक	84
17.	"	17	चित्रकला शिक्षकांकडून तक्ते तयार करून घेणारे शिक्षक	86
18.	"	18	विद्यार्थ्यांकडून तक्ते तयार करून घेणारे शिक्षक	88
19.	"	19	बाहेरून तक्ते तयार करून आणणा-या शाळा	90
20.	"	20	वर्गात लावलेल्या तक्त्यांचा प्रकार	91
21.	"	21	तक्ते तयार करून घेणा-या शिक्षकांचे प्रमाण	92

अ.नं.	प्रकरण	सारणी	सारणीचे स्वरूप	पृष्ठ क्र.
---	-----	---	-----	-----
22.	प्रकरण चौथे	22	सूक्ष्मदर्शीचा काचपट्टी दाखविण्यासाठी वापर	93
23.	"	23	प्रतिकृतीचा वापर	94
24.	"	24	प्रतिकृतीचा वापर करणा-या शिक्षकांचे प्रमाण	95
25.	"	25	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	97
26.	"	26	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	99
27.	"	27	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	101
28.	"	28	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	103
29.	"	29	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	105
30.	"	30	घटकानुरूप दृक् साधने वापरणा-यांचे प्रमाण	107
31.	"	31	तक्ते तयार करून वापरण्याबाबतचे मत	109
32.	"	32	अध्यापनात दृक् साधनांच्या वापराबाबतचे मत	110
33.	"	33	काचपट्टी दाखविताना जाणविणा-या अडचणी	111
34.	"	34	काचपट्टी न दाखविण्याची कारणे	113
35.	"	35	छापील तक्ते वापरताना जाणविणा-या अडचणी	115
36.	"	36	तक्त्याचा वापर न करण्याची कारणे	116
37.	"	37	नमुन्यांचा वापर न करण्याची कारणे	117
38.	"	38	नमुना उपलब्ध होण्यातील अडचणी	118
39.	"	39	प्रतिकृती न वापरण्याची कारणे	119
40.	"	40	अध्यापकांना सेवांतर्गत प्रशिक्षण देण्याविषयीचे मत	122
41.	"	41	सेवांतर्गत प्रशिक्षणाच्या स्वरूपाविषयीची मते	123
42.	"	42	दृक् साधनांच्या वापरासंबंधीच्या शिक्षकांच्या सूचना	124

नकाशा - आलेख सूची

अ.नं.	आलेखाचे नाव	पृष्ठे
1.	शाळांची ठिकाणे (नकाशा)	55
2.	शिक्षकांची शैक्षणिक पात्रता	61
3.	विषयवार पदवीधर शिक्षक संख्या.	65
4.	प्रतिकृतींच्या संख्येनुसार शाळांचे प्रमाण	71
5.	छापील तक्त्यांची उपलब्धता	81
6.	स्वतः तक्ते तयार करणारे शिक्षक	85